

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้ (๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ให้ความหมายของสัญญาทางปกครอง หมายความว่า ความรวมถึง สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเป็นบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยสัญญาทางปกครองประเภท “สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ” นั้นต้องเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานทางปกครองมีหน้าที่ต้องจัดทำเพื่อการบริหารสาธารณะด้วยตนเอง แต่มอบอำนาจนั้นให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการหรือเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมนั้นแทน คดีนี้โจทก์ทั้งสอง ซึ่งเป็นเอกชนยื่นฟ้องจังหวัดมุกดาหาร เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดมุกดาหาร ขอให้ชำระเงิน ส่วนที่เหลือตามสัญญาจ้างก่อสร้างองค์พระพุทธรูปเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ระยะที่ ๓) เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ณ วัดพระพุทธบาท ภูมโนรมย์ อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เมื่อจำเลยเป็นราชการส่วนภูมิภาค ตามมาตรา ๕๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงเป็น หน่วยงานทางปกครองตาม มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ สัญญาจ้างก่อสร้างพิพาท จึงเป็นสัญญาที่มีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงาน ทางปกครอง แต่เมื่อพิจารณาเนื้อหาของสัญญาจ้าง และบันทึกแนบท้ายสัญญาจ้าง ไม่มีสัญญาข้อใด ให้โจทก์ทั้งสองมีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมอื่นในลักษณะที่จำเลยมอบหมายให้โจทก์ทั้งสองเข้าร่วม จัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นภารกิจของจำเลย อันจะถือว่าเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ แม้พระพุทธรูปจะมีขนาดใหญ่ต้องใช้ระยะเวลาก่อสร้างนานถึง ๖๐๐ วัน และมีราคาจำสูงถึง ๔๔,๗๖๗,๐๐๐ บาท แต่ข้อกำหนดของสัญญาเป็นสัญญาจ้างทำของทั่วไป ไม่ใช่การมอบหมายให้โจทก์ ทั้งสองเข้าร่วมจัดทำบริการสาธารณะโดยตรงกับจำเลย สัญญาพิพาทจึงไม่ใช่สัญญาทางปกครอง ตามบทนิยามของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เป็นเพียงสัญญาทางแพ่งที่มีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง คดีนี้ จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม